

23 319**Besluit van de Raad van de Europese Gemeenschappen tot wijziging van de Akte betreffende de verkiezing van vertegenwoordigers in het Europese Parlement door middel van rechtstreekse algemene verkiezingen****Nr. 1****BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN**

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 15 september 1993

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 17 september 1993. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens één van beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 17 oktober 1993.

Ter voldoening aan het ter zake bepaalde in de Grondwet¹, de Raad van State gehoord, heb ik de eer U hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen het op 1 februari 1993 te Brussel genomen Besluit van de Raad van de Europese Gemeenschappen tot wijziging van de Akte betreffende de verkiezing van vertegenwoordigers in het Europese Parlement door middel van rechtstreekse algemene verkiezingen (Trb. 1993, 71)².

Een toelichtende nota bij het besluit treft U eveneens hierbij aan.

De goedkeuring wordt alleen voor Nederland gevraagd.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
P. H. Kooijmans

¹ Art. 91, (1), add.art.XXI, (1)(a) G.W. en art.61, (3), G.W. 1972.

² Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

Toelichtende nota

De op 20 september te Brussel tot stand gekomen Akte betreffende de rechtstreekse verkiezing van de vertegenwoordigers in de Vergadering, door middel van rechtstreekse algemene verkiezingen (Trb. 1976, 175 en Trb. 1981, 111) werd voor het laatst gewijzigd bij het op 12 juni 1985 te Lissabon en Madrid tot stand gekomen Verdrag betreffende de toetreding van Spanje en Portugal tot de Europese Gemeenschappen (Trb. 1985, 135, laatstelijk Trb. 1988, 158). In ons land is de verkiezing van de leden van het Europese Parlement geregeld in Afdeling V van de Kieswet.

De huidige wijziging van de Akte houdt verband met het toegenomen inwonertal van de Bondsrepubliek Duitsland na de hereniging met de voormalige DDR. De regering van de Bondsrepubliek achtte het uit democratisch oogpunt ongewenst het aantal Duitse zetels in het Europese Parlement op 81 te handhaven.

Om aan de wens tot een hogere representativiteit van de Duitse delegatie tegemoet te komen heeft het Europese Parlement bij besluit van 24 oktober 1990 18 Duitse waarnemers uit de voormalige DDR tot het Parlement toegelaten (PbEG 1990, C 295, blz. 31).¹

Tijdens de intergouvernementele conferentie ter voorbereiding van het Verdrag betreffende de Europese Unie heeft de regering van de Bondsrepubliek formeel verzocht om uitbreiding van het Duitse zetelaantal met 18. Over dit verzoek kon tijdens de intergouvernementele conferentie geen overeenstemming worden bereikt tussen de Lid-Staten. Probleem vormde het gevolg dat de inwilliging daarvan zou hebben voor het relatieve gewicht van de delegaties van de overige Lid-Staten in het Europese Parlement. Voorts speelde mee een historische afspraak tussen de Bondsrepubliek en Frankrijk dat beide landen aanspraak zouden hebben op een gelijk aantal zetels.

Te Maastricht werd men het er wel over eens de kwestie van het aantal leden van het Europese Parlement en van de Commissie uiterlijk eind 1992 te behandelen, teneinde een akkoord te bereiken dat het mogelijk maakt te voorzien in de rechtgrondslag die nodig is om tijdig voor de verkiezingen voor het Europese Parlement van 1994 het aantal leden van het Parlement vast te stellen (Verklaring 15, Trb. 1992, 74, blz. 184).

In zijn zitting van 10 juni 1992 nam het Europese Parlement een resolutie aan waarin een door de institutionele commissie van het Parlement voorgestelde verdeling van het aantal zetels werd aanvaard (PbEG 1992, C 176, blz. 72).¹ De Europese Raad van Edinburgh heeft in zijn conclusies dit voorstel van het Europese Parlement overgenomen (kamerstukken II, 1992/93, 21 501-20, nr. 25, blz. 6). Dit politieke besluit van de Europese Raad was noodzakelijk daar de kwestie van de uitbreiding van het aantal leden van het Europese Parlement door sommige Lid-Staten werd gekoppeld aan de kwestie van de vestigingsplaats van het Parlement. Nu op dit laatste punt door de Europese Raad een akkoord werd bereikt, kon ook de kwestie van het zetelaantal worden opgelost.

Deze politieke overeenstemming is vervolgens vastgelegd in het Besluit van de Raad tot wijziging van de Akte. De Algemene Raad heeft dit Besluit op 1 februari met eenparigheid van stemmen genomen, zoals voorgeschreven in artikel 21, derde lid, EGKS; 138, derde lid, EEG; en 108, derde lid, EGA.

Conform artikel 2 dienen de Lid-Staten, alvorens de gewijzigde Akte in werking kan treden, de Secretaris-Generaal van de Raad er van in kennis te stellen dat aan de grondwettelijke vereisten daarvoor is voldaan. Het Besluit heeft aldus een verdragskraker en behoeft hier te lande, in

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

overeenstemming met artikel 91, eerste lid, van de Grondwet, de goedkeuring van de Staten-Generaal.

Voor Nederland is het resultaat van de wijziging van de Akte zonder twijfel positief. Niet alleen is de absolute toename met 6 naar 31 zetels belangrijk, maar is de relatieve toename van het aantal Nederlandse zetels in het Europese Parlement zelfs groter dan de relatieve toename van het aantal Duitse zetels (respectievelijk 24% en 22,2%). Voorts neemt het relatieve gewicht van de Nederlandse delegatie in het parlement toe van 4,8% tot 5,4%. Daarmee zijn de Nederlandse en de Duitse delegaties de enige, wier relatief gewicht in het Europese Parlement toeneemt. Het eerdergenoemde uitgangspunt van gelijke zetelaantallen voor Frankrijk en Duitsland is verlaten.

Voor de overwegingen, die aan de nieuwe zetelverdeling in het Europese Parlement ten grondslag liggen, zij verwezen naar de eerder genoemde resolutie van het Parlement van 10 juni 1992 en naar het «Rapport de Gucht», dat voor de besluitvorming in het Europese Parlement de basis legde (Doc. A3-0186/92 van 21 mei 1992).¹

Voorts moge er in dit verband op worden gewezen, dat de Nederlandse regering in Brussel andere wijzigingen van de Akte heeft bepleit. Deze verkeren echter nog steeds in het stadium van ambtelijke voorbereiding. Het betreft hier enige wijzigingen van voornamelijk technische aard in verband met de dag van stemming, het tijdstip van stemopneming en de procedure tot vaststelling van de verkiezingsdatum voor de leden van het Europese Parlement.

Voor wat het Koninkrijk betreft, zal deze wijziging van de Akte, evenals de oorspronkelijke Akte, alleen voor Nederland gelden.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
P. H. Kooijmans

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
P. Dankert

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,
D. I.J. W. de Graaff-Nauta

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.